Tento dokument slúži čisto na potrebu dokumentácie a inštitúcie nenesú nijakú zodpovednosť za jeho obsah

►**B**

SMERNICA RADY 93/109/ES

zo 6. decembra 1993,

ktorou sa stanovujú podrobnosti uplatňovania volebného práva a práva byť volený do Európskeho parlamentu pre občanov únie s bydliskom v členskom štáte, ktorého nie sú štátnymi príslušníkmi

(Ú. v. ES L 329, 30.12.1993, s. 34)

Zmenené a doplnené:

		Úradný vestník		
		Č.	Strana	Dátum
►**M1**	Smernica Rady 2013/1/EÚ z 20. decembra 2012	L 26	27	26.1.2013

▼B

SMERNICA RADY 93/109/ES

zo 6. decembra 1993,

ktorou sa stanovujú podrobnosti uplatňovania volebného práva a práva byť volený do Európskeho parlamentu pre občanov únie s bydliskom v členskom štáte, ktorého nie sú štátnymi príslušníkmi

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva a najmä na jej článok 8b ods. 2,

so zreteľom na návrh Komisie,

so zreteľom na stanovisko Európskeho parlamentu ([1]),

keďže Zmluva o Európskej únii vyznačuje nový stav v procese vytvárania užšej únie medzi národmi Európy; keďže jedným z cieľov únie je organizovať vzťahy medzi národmi členských štátov spôsobom demonštračnej zásadovosti a solidarity; keďže jej základné ciele zahrňujú zosilnenie ochrany práv a záujmov štátnych príslušníkov jej členských štátov cez zavedením občianstva únie;

keďže Hlava II Zmluvy o Európskej únii, ktorou sa mení a dopĺňa Zmluva o založení Európskeho hospodárskeho spoločenstva s cieľom založenia Európskeho spoločenstva, na tento účel zavádza občianstvo únie pre všetkých štátnych príslušníkov členských štátov a na základe toho udeľuje týmto štátnym príslušníkom mnohé práva;

keďže právo voliť a byť volený do Európskeho parlamentu v členskom štáte bydliska, ktoré je vyjadrené v článku 8b ods. 2 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva, je príkladom uplatňovania princípu rovnosti medzi jeho štátnymi príslušníkmi a štátnymi príslušníkmi iného členského štátu, a dôsledkom práva slobodne sa pohybovať a zdržiavať sa na území členských štátov uvedeného v článku 8a tejto zmluvy;

keďže článok 8b ods. 2 zmluvy o ES sa týka len možnosti výkonu práva voliť a byť volený do Európskeho parlamentu a bez toho, aby bol dotknutý článok 138 ods. 3 zmluvy o ES, ktorým sa pre tieto voľby stanovuje pre všetky členské štáty jednotný postup; keďže tento článok v zásade požaduje zrušenie požiadavky štátnej príslušnosti, ktorá pri výkone vyššie uvedených práv musí byť vo väčšine členských štátov splnená;

keďže uplatňovanie článku 8b ods. 2 zmluvy o ES nepredpokladá úplnú harmonizáciu volebných systémov členských štátov; keďže naviac, berúc do úvahy princíp proporcionality stanovený v treťom odseku článku 3b zmluvy obsah právneho poriadku spoločenstva v tejto oblasti nesmie presahovať rámec potrebný pre dosiahnutie cieľa článku 8 b ods. 2 zmluvy o ES;

([1]) Ú. v. ES C 329, 6.12.1993.

▼B

keďže cieľom článku 8b ods. 2 zmluvy o ES je zabezpečiť, že všetci občania únie bez ohľadu na to, či sú alebo nie sú štátnymi príslušníkmi členského štátu, v ktorom majú bydlisko, môžu v tomto štáte uplatňovať svoje právo voliť a byť volený do Európskeho parlamentu za rovnocenných podmienok; keďže podmienky uplatňované na štátnych príslušníkov iného členského štátu vrátane tých, ktoré sa vzťahujú k obdobiu a dôkazu o bydlisku by mali byť z toho dôvodu totožné s tými, ak nejaké existujú, ktoré sa uplatňujú na štátnych príslušníkov dotknutého členského štátu;

keďže článok 8b ods. 2 zmluvy o ES stanovuje právo voliť a byť volený do Európskeho parlamentu v členskom štáte bydliska a nenahradzuje ho právom voliť a byť volený v členskom štáte, ktorého občan únie je štátnym príslušníkom; keďže sa musí rešpektovať slobodné rozhodnutie občanov únie o účasti na európskych voľbách, pričom treba zabezpečiť, aby toto rozhodnutie nebolo zneužité uplatňovaním práva voliť a byť volený vo viac ako jednej krajine;

keďže akákoľvek výnimka zo všeobecných pravidiel tejto smernice podľa článku 8b ods. 1 zmluvy musí byť zdôvodnená problémami, ktoré sú špecifické pre členský štát; keďže dôvod akejkoľvek výnimky musí podliehať preskúmaniu;

keďže takéto špecifické problémy môžu nastať v členskom štáte, v ktorom pomer občanov únie, ktorých vek oprávňuje na účasť vo voľbách a ktorí majú v tomto štáte bydlisko, ale nie sú jeho štátnymi príslušníkmi, veľmi výrazne presahuje priemer; keďže výnimky sú oprávnené v prípadoch, ak takíto občania tvoria viac ako 20 % celkového počtu voličov; keďže takéto výnimky musia vyplývať z kritéria týkajúceho sa dĺžky bydliska;

keďže občianstvo únie je zamýšľané tak, aby umožňovalo občanom únie sa lepšie integrovať v ich hostiteľskej krajine; keďže v tejto súvislosti je to v súlade so zámermi autorov zmluvy vyhnúť sa akejkoľvek polarizácii medzi zoznamami kandidátov, ktorí sú štátnymi príslušníkmi daného členského štátu a kandidátmi, ktorí sú štátnymi príslušníkmi iného členského štátu;

keďže toto riziko polarizácie sa týka najmä členského štátu, v ktorom pomer občanov únie, ktorí sú inej štátnej príslušnosti a sú vo veku oprávňujúcom na účasť vo voľbách, presahuje 20 % celkového počtu občanov únie, ktorí sú vo veku oprávňujúcom na účasť vo voľbách a ktorí tu majú bydlisko; keďže je preto dôležité, aby tento členský štát bol schopný stanoviť v súlade s článkom 8b zmluvy osobitné ustanovenia týkajúce sa zloženia zoznamov kandidátov;

keďže treba vziať do úvahy skutočnosť, že v niektorých členských štátoch osoby s bydliskom v danom členskom štáte, ktorí sú štátnymi príslušníkmi iných členských štátov majú právo voliť vo voľbách do národného parlamentu a keďže niektoré členské štáty sa môžu následne odchýliť od niektorých ustanovení tejto smernice,

PRIJALA TÚTO SMERNICU:

▼B

KAPITOLA I

VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

Článok 1

1. Táto smernica ustanovuje podrobnosti, ktorými občania únie s bydliskom v členskom štáte, ktorého nie sú štátnymi príslušníkmi, môžu uplatniť právo voliť a byť volený do Európskeho parlamentu.

2. Nič z uvedeného v tejto smernici neovplyvňuje ustanovenia každého členského štátu týkajúce sa práva voliť alebo byť volený, a to ako pre jeho štátnych príslušníkov, ktorí majú bydlisko mimo jeho volebného územia.

Článok 2

Na účely tejto smernice:

1. „voľby do Európskeho parlamentu“ znamenajú voľby zástupcov do Európskeho parlamentu všeobecným priamym hlasovaním v súlade s aktom z 20. septembra 1976 ([1]);

2. „volebné územie“ znamená územie členského štátu, na ktorom v súlade s vyššie uvedeným aktom a v rámci toho v súlade s volebným právom daného členského štátu volí ľud daného členského štátu členov Európskeho parlamentu;

3. „členský štát bydliska“ znamená členský štát, v ktorom má občan únie bydlisko, ale nie je jeho štátnym príslušníkom;

4. „domovský členský štát“ znamená členský štát, ktorého je občan únie štátnym príslušníkom;

5. „volič spoločenstva“ znamená ktorýkoľvek občan únie oprávnený hlasovať vo voľbách do Európskeho parlamentu v členskom štáte svojho bydliska v súlade s touto smernicou;

6. „štátny príslušník spoločenstva oprávnený kandidovať vo voľbách“ znamená ktorýkoľvek občan únie, ktorý má právo kandidovať vo voľbách do Európskeho parlamentu v členskom štáte svojho bydliska v súlade s touto smernicou;

7. „zoznam voličov“ znamená úradný zoznam všetkých voličov oprávnených voliť v danom volebnom obvode alebo v danej lokalite, vypracovaný a aktualizovaný príslušným orgánom podľa volebného práva členského štátu bydliska, alebo zoznam obyvateľov, ak označuje spôsobilosť voliť;

8. „určený deň“ znamená deň alebo dni, v ktorých občania únie musia podľa volebného práva členského štátu bydliska splniť požiadavky pre hlasovanie alebo kandidovanie v tom štáte;

9. „formálne vyhlásenie“ znamená vyhlásenie uvedenej osoby, pri uvedení nesprávnych údajov sa táto osoba vystavuje riziku postihu v súlade s uplatniteľnými vnútroštátnymi právnymi predpismi.

([1]) Ú. v. ES L 278, 8.10.1976, s. 5.

▼B

Článok 3

Akákoľvek osoba, ktorá v určený deň:

a) je občanom únie v zmysle druhého pododseku článku 8 ods. 1 zmluvy;

b) nie je štátnym príslušníkom členského štátu bydliska, ale v každom prípade spĺňa tie isté podmienky vzhľadom na právo voliť a byť volený tak, ako ukladá tento štát právnymi predpismi svojim vlastným štátnym príslušníkom,

má právo voliť a byť volený do Európskeho parlamentu v členskom štáte bydliska, pokiaľ tohto práva nebola zbavená podľa článkov 6 a 7.

V prípadoch, keď na to, aby mohli kandidovať vo voľbách, musia byť štátni príslušníci členského štátu bydliska jeho štátnymi príslušníkmi počas určitého minimálneho časového obdobia, občania únie sa budú považovať za takých, ktorí spĺňajú túto podmienku, ak boli počas takého istého obdobia štátnymi príslušníkmi jedného z členských štátov.

Článok 4

1. Voliči spoločenstva vykonajú svoje právo voliť buď v členskom štáte bydliska, alebo vo svojom domovskom členskom štáte. Žiadna osoba nemôže voliť v tých istých voľbách viac ako jedenkrát.

2. Žiadna osoba nemôže kandidovať v tých istých voľbách vo viac ako v jednom členskom štáte.

Článok 5

Ak na to, aby mohli voliť alebo kandidovať vo voľbách, musia štátni príslušníci členského štátu bydliska mať bydlisko na volebnom území daného štátu určité minimálne časové obdobie, voliči spoločenstva a štátni príslušníci spoločenstva oprávnení kandidovať vo voľbách sa budú považovať za takých, ktorí splnili túto podmienku, ak počas rovnakého časového obdobia mali bydlisko v iných členských štátoch. Toto ustanovenie platí bez toho, že by sa dotýkalo akýchkoľvek osobitných podmienok ohľadom dĺžky bydliska v danom volebnom obvode alebo danej lokalite.

Článok 6

▼M1

1. Každý občan Únie s bydliskom v členskom štáte, ktorého nie je štátnym príslušníkom, ktorý na základe individuálneho súdneho rozhodnutia alebo správneho rozhodnutia za podmienky, že správne rozhodnutie môže byť predmetom súdnych opravných prostriedkov, bol pozbavený svojho práva byť volený podľa právnych predpisov členského štátu bydliska alebo právnych predpisov svojho domovského členského štátu, sa vylúči z uplatňovania takéhoto práva vo voľbách do Európskeho parlamentu v členskom štáte bydliska.

2. Členský štát bydliska overí, či občan Únie, ktorý prejavil vôľu uplatniť svoje právo byť volený, nebol tohto práva zbavený v domovskom členskom štáte na základe individuálneho súdneho rozhodnutia alebo správneho rozhodnutia za podmienky, že správne rozhodnutie môže byť predmetom súdnych opravných prostriedkov.

▼M1

3. Na účely odseku 2 tohto článku členský štát bydliska informuje domovský členský štát o existencii vyhlásenia uvedeného v článku 10 ods. 1. Na tento účel sa vo vhodnej forme a v lehote najviac 5 pracovných dní po prijatí oznámenia, alebo ak je to možné, v kratšej lehote, ak o to požiada členský štát bydliska, poskytnú relevantné informácie, ktorými disponuje domovský členský štát. Takéto informácie môžu zahŕňať len údaje skutočne nevyhnutné na uplatňovanie tohto článku a môžu sa použiť len na tento účel.

Ak členský štát bydliska tieto informácie v rámci lehoty nedostane, kandidátovi sa umožní uplatniť svoje právo.

4. Ak sú poskytnuté informácie v rozpore s obsahom vyhlásenia, členský štát bydliska bez ohľadu na to, či informácie získa v rámci lehoty alebo neskôr, prijme opatrenia v súlade so svojimi vnútroštátnymi predpismi potrebné na to, aby sa dotknutej osobe zabránilo kandidovať, alebo ak to nie je možné, zabránilo buď tomu, aby táto osoba bola zvolená, alebo tomu, aby vykonávala mandát.

5. Členské štáty určia jedno kontaktné miesto na prijímanie a zasielanie informácií potrebných na účely uplatňovania odseku 3. Oznámia Komisii názov a kontaktné údaje tohto kontaktného miesta a akékoľvek aktualizované informácie alebo zmeny, ktoré sa ho týkajú. Komisia vypracuje zoznam kontaktných miest a poskytne ho členským štátom.

▼B

Článok 7

1. Členský štát bydliska si môže overiť, či občania únie, ktorí vyjadrili želanie vykonať svoje právo voliť v tomto štáte, neboli zbavení tohto práva vo svojom domovskom členskom štáte na základe individuálneho rozhodnutia v trestných alebo občianskych veciach.

2. Na účely odseku 1 tohto článku môže členský štát bydliska informovať domovský členský štát o vyhlásení, o ktorom sa hovorí v článku 9 ods. 2 Na tento účel sa relevantné a normálnym spôsobom dostupné informácie poskytnú zo strany domovského členského štátu načas a vhodným spôsobom; takéto informácie sa môžu týkať len podrobností výlučne potrebných pre vykonávanie tohto článku a môžu sa použiť len na tento účel. Ak je poskytnutými informáciami poprený obsah vyhlásenia, členský štát bydliska podnikne príslušné kroky, aby zabránil danej osobe zúčastniť sa volieb.

3. Domovský členský štát môže načas a vhodným spôsobom poskytnúť členskému štátu bydliska akékoľvek informácie potrebné na vykonanie tohto článku.

Článok 8

1. Volič spoločenstva vykoná svoje právo voliť v členskom štáte bydliska, ak vyjadril svoje želanie, že tak chce urobiť.

2. Ak je účasť vo voľbách v členskom štáte bydliska povinná, voliči spoločenstva, ktorí vyjadrili svoje želanie voliť, sú povinní tak urobiť.

▼B

KAPITOLA II

VÝKON PRÁVA VOLIŤ A PRÁVA BYŤ VOLENÝ

Článok 9

1. Členské štáty prijmú potrebné opatrenia na to, aby bol volič spoločenstva, ktorý o to prejavil záujem, zapísaný do zoznamu voličov v dostatočnom predstihu pred dňom volieb.

2. Na účel toho, zapísania jeho mena do zoznamu voličov, volič predloží tie isté doklady ako volič, ktorý je štátnym príslušníkom. Volič spoločenstva tiež predloží formálne vyhlásenie, v ktorom uvedie:

a) svoju štátnu príslušnosť a svoju adresu na volebnom území členského štátu bydliska;

b) tam, kde je to vhodné, lokalitu alebo volebný obvod vo svojom domovskom členskom štáte, v ktorom bolo jeho meno naposledy zapísané v zozname voličov a

c) že vykoná svoje právo voliť len v členskom štáte bydliska.

3. Členský štát bydliska môže tiež od voliča spoločenstva vyžadovať:

a) aby vo svojom vyhlásení na základe odseku 2 potvrdil, že nebol zbavený práva voliť vo svojom domovskom členskom štáte;

b) aby predložil platný doklad totožnosti a

c) aby uviedol dátum, od ktorého má v danom štáte alebo v inom členskom štáte bydlisko.

4. Voliči spoločenstva, ktorí boli zapísaní do zoznamu voličov, zostanú na tomto zozname zapísaní za tých istých podmienok ako voliči, ktorí sú štátnymi príslušníkmi daného členského štátu, a to dovtedy, pokiaľ nepožiadajú o vyňatie alebo dovtedy, pokiaľ nebudú vyňatí automaticky preto, lebo už nespĺňajú požiadavky na výkon práva voliť.

Článok 10

1. Pri predložení žiadosti o kandidatúru, predloží štátny príslušník spoločenstva tie isté sprievodné doklady ako kandidát, ktorý je štátnym príslušníkom daného členského štátu. Predloží tiež formálne vyhlásenie, v ktorom uvedie:

▼M1

a) svoju štátnu príslušnosť, dátum a miesto narodenia, poslednú adresu pobytu v domovskom členskom štáte a svoju adresu vo volebnom území členského štátu bydliska;

▼B

b) že nekandiduje vo voľbách do Európskeho parlamentu v žiadnom inom členskom štáte;

c) tam, kde je to vhodné, lokalitu alebo volebný obvod vo svojom domovskom členskom štáte, v ktorom bol naposledy zapísaný na zozname voličov a

▼M1

d) že nebol individuálnym súdnym rozhodnutím alebo správnym rozhodnutím za podmienky, že správne rozhodnutie môže byť predmetom súdnych opravných prostriedkov, pozbavený práva byť volený v domovskom členskom štáte.

_____

▼B

3. Členský štát bydliska tiež môže od štátneho príslušníka spoločenstva oprávneného kandidovať vo voľbách vyžadovať predloženie platného preukazu totožnosti. Môže tiež od neho žiadať, aby uviedol dátum, od ktorého je štátnym príslušníkom členského štátu.

Článok 11

1. Členský štát bydliska včas informuje dotknutú osobu o výsledku jej žiadosti o zápis do zoznamu voličov alebo o rozhodnutí týkajúcom sa prijateľnosti jej žiadosti kandidovať.

2. Pokiaľ by osoba nebola zapísaná do voličského zoznamu, alebo by jej žiadosť o zápis bola zamietnutá, alebo by jej žiadosť o kandidatúru bola zamietnutá, príslušná osoba je oprávnená podať opravné prostriedky podobne ako právne predpisy členského štátu bydliska ustanovujú voličom a osobám oprávneným kandidovať a ktorí sú jeho štátnymi príslušníkmi.

Článok 12

Členský štát bydliska informuje včas a vhodným spôsobom voličov spoločenstva a štátnych príslušníkov spoločenstva oprávnených kandidovať vo voľbách o podmienkach a podrobnostiach pre výkon práva voliť a byť volený vo voľbách tohto štátu.

Článok 13

Členské štáty si vymieňajú informácie potrebné pre vykonávanie článku 4. Na tento účel členský štát bydliska na základe formálneho vyhlásenia uvedenom v článkoch 9 a 10, v dostatočnom predstihu pred dňom volieb informuje domovský členský štát o jeho štátnych príslušníkoch zapísaných do zoznamov voličov alebo kandidujúcich vo voľbách. Domovský členský štát prijme v súlade so svojimi vnútroštátnymi právnymi predpismi príslušné opatrenia na zabezpečenie toho, aby jeho štátni príslušníci nevolili viac ako jedenkrát alebo nekandidovali vo voľbách vo viac ako v jednom členskom štáte.

KAPITOLA III

ODCHÝLKY A PRECHODNÉ USTANOVENIA

Článok 14

1. Ak 1. januára 1993 presiahne v danom členskom štáte pomer občanov únie vo veku oprávňujúcom k účasti vo voľbách, ktorí v ňom majú bydlisko, ale nie sú jeho štátnymi príslušníkmi, 20 % celkového počtu občanov únie, ktorí v ňom majú bydlisko a sú vo veku oprávňujúcom k účasti vo voľbách; tento členský štát môže odchylne od článkov 3, 9 a 10:

▼B

a) obmedziť právo voliť na voličov spoločenstva, ktorí majú v danom členskom štáte bydliska počas určitého minimálneho obdobia, ktoré nesmie prekročiť päť rokov;

b) obmedziť právo kandidovať vo voľbách na štátnych príslušníkov spoločenstva oprávnených kandidovať vo voľbách, ktorí majú v tomto členskom štáte bydlisko počas určitého minimálneho obdobia, ktoré nesmie prekročiť 10 rokov.

Tieto ustanovenia sa nedotýkajú príslušných opatrení, ktoré tento členský štát môže prijať vo vzťahu k zostavovaniu kandidátskych listín, a zámerom ktorých je predovšetkým stimulovať integráciu občanov únie, ktorí nie sú štátnymi príslušníkmi daného štátu.

Na voličov spoločenstva a štátnych príslušníkov spoločenstva oprávnených kandidovať vo voľbách, ktorí kvôli tomu, že majú bydlisko mimo svojho domovského členského štátu alebo z dôvodu trvania tohto bydliska nemajú právo voliť alebo byť volení v tomto domovskom štáte, sa však nevzťahujú vyššie uvedené podmienky týkajúce sa dĺžky bydliska.

2. V prípade, že 1. februára 1994 právne predpisy členského štátu stanovujú, že štátni príslušníci iného členského štátu, ktorí majú v danom štáte bydlisko, majú právo voliť do národného parlamentu tohto štátu a na tento účel môžu byť zapísaní do zoznamu voličov tohto štátu podľa presne tých istých podmienok ako voliči, ktorí sú štátnymi príslušníkmi tohto štátu, môže sa tento členský štát odchylne od tejto smernice zdržať uplatňovania článkov 6 až 13 vzhľadom na takýchto štátnych príslušníkov.

3. Do 31. decembra 1997 a následne 18 mesiacov pred každými voľbami do Európskeho parlamentu predloží Komisia Európskemu parlamentu a Rade správu o tom, či je udelenie odchýlky príslušným členským štátom podľa článku 8b ods. 2 zmluvy o ES stále oprávnené a prípadne navrhne, aby sa urobili potrebné úpravy.

Členské štáty, ktoré sa odvolajú na odchýlky podľa odseku 1, informujú Komisiu o všetkých dôležitých okolnostiach.

Článok 15

Pre štvrté priame voľby do Európskeho parlamentu platia nasledujúce osobitné ustanovenia:

a) na občanov únie, ktorí 15. februára 1994 už majú právo voliť v členskom štáte bydliska, a mená ktorých sú zapísané v zozname voličov v členskom štáte bydliska, sa nevzťahujú formality stanovené v článku 9;

b) členské štáty, v ktorých boli zoznamy voličov uzavreté pred 15. februárom 1994, urobia potrebné kroky, aby voličom spoločenstva, ktorí majú záujem o vykonanie svojho práva voliť v danom štáte, umožnili zapísať ich mená do zoznamu voličov v dostatočnom predstihu pred dňom volieb;

▼B

c) členské štáty, v ktorých sa nezostavujú osobitné zoznamy voličov, ale spôsobilosť voliť sa označuje v zoznamoch obyvateľstva, a v ktorých účasť na voľbách nie je povinná, môžu tento systém uplatňovať aj vo vzťahu k voličom spoločenstva, ktorí sú zapísaní v zozname obyvateľov a ktorí po tom, čo boli individuálne informovaní o svojich právach, neprejavili želanie vykonať svoje právo voliť vo svojom domovskom členskom štáte. Tieto členské štáty pošlú domovským členským štátom dokument preukazujúci zámer týchto voličov voliť v členskom štáte bydliska;

d) členské štáty, v ktorých právne predpisy upravujú vnútorný postup pokiaľ ide o nominácie kandidátov za politické strany a zoskupenia, môžu stanoviť, že všetky takéto postupy, ktoré začali v súlade s právnymi predpismi pred 1. februárom 1994, ako aj s nimi súvisiace rozhodnutia, zostanú v platnosti.

KAPITOLA IV

ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

Článok 16

Do 31. decembra 1995 Komisia predloží Európskemu parlamentu a Rade správu o uplatňovaní tejto smernice pri voľbách do Európskeho parlamentu v júni 1994. Na základe tejto správy, ako aj v súlade s návrhom Komisie a po porade s Európskym parlamentom, môže Rada prijať ustanovenia, ktoré menia a doplnia túto smernicu.

Článok 17

Členské štáty prijmú zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s touto smernicou do 1. februára 1994. Bezodkladne o tom informujú Komisiu.

Členské štáty uvedú priamo v prijatých ustanoveniach alebo pri ich úradnom uverejnení odkaz na túto smernicu. Podrobnosti o odkaze upravia členské štáty.

Článok 18

Táto smernica nadobúda účinnosť dňom jej uverejnenia v *Úradnom vestníku Európskych spoločenstiev*.

Článok 19

Táto smernica je adresovaná členským štátom.